

Голойда Олександр
студент групи ПФ-41
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна
Науковий керівник: Крупка Андрій
кандидат економічних наук
доцент кафедри економіки та фінансів
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
м. Тернопіль, Україна

Oleksandr Holoida
Student of the group ПФ-41
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine
Scientific supervisor: Andrii Krupka
PhD (Economics)
Associate Professor of the Economics and Finance Department
Ternopil Ivan Puluj National Technical University
Ternopil, Ukraine

МІЖНАРОДНА ІНТЕГРАЦІЯ ФІНАНСОВИХ РИНКІВ **INTERNATIONAL INTEGRATION OF FINANCIAL MARKETS**

У наш час міжнародна економіка тісно пов'язана із інтернаціоналізацією, яка розпочалася приблизно сто років тому і переросла в глобалізацію у 80-90-х роках минулого століття. Цей процес розпочався з розвитком принципів міжнародного поділу праці, що були пов'язані не лише із спеціалізацією за галузями виробництва, а й з випуском та постачанням товарів на світовий ринок.

Міжнародні процеси інтеграції стосуються також і фінансових ринків.

Залежно від глобальності існує така класифікація фінансових ринків:

- національний фінансовий ринок (у межах національних кордонів держави);
- міжнародний фінансовий ринок (коли перетинають національні кордони учасники цього ринку або капітал);
- глобальний фінансовий ринок (який передбачає фінансові операції у глобальному світовому просторі) [1].

Відмінності міжнародних фінансових ринків від національних полягають у тому, що міжнародні фінансові ринки:

- мають величезні масштаби операцій (щоденні операції на світових фінансових ринках у 50 разів перебільшують операції світової торгівлі товарами);
- у них немає звичних географічних кордонів;
- відбувається цілодобове проведення операцій;
- використовуються валюти провідних країн світу;
- спостерігається стандартизація операцій та високий рівень інформаційних технологій, безпаперові операції на базі використання сучасної техніки [2].

Кожна країна знаходиться на різному рівні інтеграції у світову систему фінансових ринків. У світовій практиці регулювання фінансових ринків в умовах глобалізації, виділяють такі моделі регулювання:

- пряме урядове контролювання, коли держава безпосередньо регулює процеси функціонування та розвитку фондового ринку (Ірландія, Нідерланди, Португалія);
- державне регулювання здійснюється фінансовими установами: розвиток фондового ринку підконтрольний фінансовому сектору, оскільки вони є головними учасниками ринку цінних паперів (Німеччина, Бельгія, Данія);

– спеціально створені заклади здійснюють управління, коли спеціальний орган, який має широке коло повноважень, об'єднує представників різних міністерств і відомств (США, Велика Британія, Франція, Італія, Іспанія) [3].

Україні також варто звертати увагу на ці процеси, у тому числі включно з інтеграцією у Європейський Союз. Досвід країн ЄС свідчить про те, що роль принципу мінімальної гармонізації для процесу глобальної фінансової інтеграції важко переоцінити і варто брати до уваги при подальшому дослідженні фінансової глобалізації.

Вважається, що визначення ролі держави в умовах фінансової глобалізації знаходиться під впливом таких факторів:

- становлення та розвиток фінансів як самостійної, а не обслуговуючої міжнародну торгівлю, галузі;
- підвищення ролі недержавних інституцій у процесі регулювання міжнародних фінансових відносин;
- дієвість ринкових механізмів та репутаційної дисципліни при гармонізації регулюючих функцій в умовах глобалізації;
- циклічність інтенсивності розвитку глобалізації економіки та фінансів; розвиток концепції антиполітичного лібералізму;
- ступінь розвитку національної фінансової системи певної держави.

Однак, у глобалізації є і свої недоліки, у тому числі і у глобалізації фінансових ринків, що зокрема стосується країн із низьким розвитком економіки. Також у сучасних реаліях варто зазначити, що процеси, які зараз відбуваються, можуть мати ознаки деглобалізації.

Зокрема, світовій економіці характерні:

- торговельні обмеження, бар'єри імпорту продукції;
- війни, що викликають збої у поставках та дефіциті товарів;
- санкції, що призводять до регіоналізації торгівлі та структурних змін на ринках;
- обмеження експорту;
- екологічний протекціонізм [4].

Таким чином, ситуація щодо міжнародної інтеграції фінансових ринків є динамічна, має певні недоліки, відрізняється залежно від країн та світових регіонів. Ситуація в Україні суттєво впливає на міжнародні ринки збільшуючи їх волатильність. В умовах загальносвітової нестабільності важко спрогнозувати подальші тенденції розвитку фінансових ринків, проте питання їх функціонування та визначення місця української економіки є предметом для подальшого дослідження цієї тематики.

Перелік використаних джерел:

1. Туболець, І. І. Глобалізація міжнародних фінансових ринків. Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу. Серія: Економіка та управління в нафтовій і газовій промисловості. 2019. № 1. С. 133-141. URL: <http://elar.nung.edu.ua/bitstream/123456789/7455/1/7135p.pdf>
2. Міжнародні фінанси : підручник. Мозговий О. М., Мусієць Т.В, Руденко-Сударєва Л. В. та ін. ; за наук. ред. д.е.н. проф. Мозгового О.М.. К.: КНЕУ, 2015. С. 189. URL: <https://core.ac.uk/download/pdf/197267549.pdf>
3. Новик Н. Семченко-Ковальчук О.Б. Фінансові ринки в умовах глобалізації. Сучасні світові тенденції розвитку інформаційних технологій, економіки і права. Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції ЧБІП МНТУ імені академіка Ю. Бугая. Чернігів, 18 квітня 2019 року. С. 61-64. URL: https://institut.cn.ua/wp-content/uploads/2023/01/Zbirnyk_naukovykh_prats_2019.pdf#page=61
4. Зінченко С. Деглобалізація та регіоналізація: глобальний тренд світової економіки. GMK Center. 15.06.2022. URL: <https://gmk.center/ua/posts/deglobalizaciya-ta-regionalizaciya-globalnij-trend-svitovoi-ekonomiki/>